

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Телеф. Радийців: 29-41.
Примірки: 29-26.
В СПРАВІ ОГолоШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЙ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Львів, 9 серпня 1928.

Не втиснувшись надмірним шкестом "добрих" держав Малої Азії та Балканських породах, і Румунія теж не мислила зістати постійною, затяжної крією. Від уяви смерті останнього короля Фердинанда "добродійного", а на ділі — античного, усунулися від престолу наслідники Како та формальний хановий князь 2. за Румунією Радію, на якому князівстві володав князь ліберальний і світлі а Радію братів на чолі — античний, добродійний

в Румунії не втихає. Коріниться вона в глибих, середньовісних умовах земельного устрою, котрі царять там без жадної зміни до нинішнього дня з одного і в іскрамій супречності між культурним рівнем т. зв. повоздобутих провінцій, а головало Семігороду та рівнем балканського „етарного королівства“ — з другого боку. Кордони життя земельних гетьотів серед великоазиатських антифундів, безграмотних, захищених румунським селянством, організоване в партії т. зв. Хладисти, веде під керівництвом семігородського румуна д-ра Манію і хлопського політика Міхаліа завету боротьбу з теперішнім урядом Братіану. А семігородські румуни, яких провідником є б. румунський прем'єр

Валда Воевод, взагалі кричать на всі заставки проти диктатури, балканських метод правління, корупції і т. ін., якими благословляють Семігород Букарешт.

Користуючись славними вже в цілому світі виборчими „методами“, вдалося урядові Братіану здобути при останніх виборах більшість числом понад 300 посівів. Опозиція тобто вище згадана хлопська партія д-ра Манію та Міхаліа і семігородські румуни, ввели до парламенту тільки 80 посівів.

Та проте опозиція не склала зброї і далі подала боротьбу проти пануючої кліки. На весну цього року відбувся в Семігороді, в місті Алаба Юлія, великий всерумунський хлопський конгрес, на який прибуло понад 120 тисяч селян. Вже тоді з'ясувалося, що ця величезна селянська маса помахерує прямо на Букарешт. Але Братіану зорієнтувався в ситуації, залишив конгрес в супокій і не виступив проти нього з жалкими репресивними мірами. Селяни спокійно розійшлися домі. Революція, яка тоді вже майже висіла на волюс — не вибухнула.

Показується, однак, що полум'я боротьби не погасло. Ось на днях преса приносить вістки про те, що при кінці липня т. р. відбувся в Букарешті конгрес цілої румунської опозиції, в якій взяли участь не тільки опозиційні посіві але і всі перелашні при останніх виборах опозиційні кандидати. Конгрес виніс постанову про негайне роззавання теперішнього парламенту і роззавання та переведення нових загальних виборів, про переведення справжньої аграрної реформи та проти відписання урядом Братіану некорисної закордонної позички в сумі 30 мільонів дол. Конгрес виразно зазначив, що наслідком політики уряду Братіану виникло в Румунії революційне положення та що відповідальність за це несе уряд.

Інтересний сам факт відбуття цього конгресу, який був несправедливо парламентом. Він показує, що уряд Братіану не почував себе надто сильним, інакше уряд напевно був би не допустив до скликання конгресу, або конгрес розігнав. Значить, сідати бути притоваленим на великій внутрішній потребі в Румунії.

Якщо справді прийшов до вибуху, то це подія, а уваги на безпосереднє сусідство Румунії в СРСР: могола повести за собою назвіть воєнну інтервенцію останнього. А велич за тим перемину теперішній географічної карти в Центр. Європі, бо ні Угорщина ні Болгарія напевно не сиділи тоді тихо та зі зложеними руками. Теж і самий прихід до влади теперішньої опозиції не оставить Румунії без глибоких змін. Відомо загально, що опозиція бажав собі повороту до батьківщини і на престол буюкаючого тепер на вигинні престолонаслідника Карла. Всі ці факти наводять помяну журу на всіх союзників і патронів теперішньої „Романія Марс“ (Великої Румунії): Польщу, Чехословаччину і Францію. Бо і який це союзник на випадок війни?

Німеччина і пакт Келльога.

Чому Німеччина приступас до американського протипозиного пакту?

„Нашіше „Слово Польське“ (ч. 218) принесло на передовому місці розмову свого „спеціального“ кореспондента з Берліна з видатним німецьким парламентарієм (назва його хрещеної не подає) на тему: які мотиви вплинули на те, що Німеччина приступила до протипозиного пакту Келльога. Цей німецький парламентарієт і член парламентарної комісії для закордонних справ у німецькому рейхстагу дав на це таку відповідь:

„Німеччина приступила до протипозиної акції, започаткованої Зєдненими Державами Шан. Америки тому, що цей пакт у вічому не порушує дотеперішніх мирових зобов'язань Німеччини і в цілому відповідає дотеперішній мировій політиці німецького уряду. — Вже в льодкарських договорах загарантувала Німеччина непорушність границь між Францією, Бельгією і Німеччиною — а по тім у 1927 р. поширила Німеччина це зобов'язання приступивши разом з іншими державами до резолюції Ліги Народів, що називалася на всі держави обов'язок похвату всяку заціпну війну. — В таких умовах протипозиний пакт Келльога не давав Німеччині ніяких нових поста-

нов і тому саме німецький уряд зважав відразу дозку готовість до співучасті у тому пакті. — На становище німецького уряду припали всі парламентарні німецькі утворювання і комісії для закордонних справ у рейхстагу не становили уряду аповні одобрив. — Пакт Келльога не падає на Німеччину ніяких нових зобов'язань, але Німеччині вигляда на обмеження деяких нових користей на міжнародному терені. — Через акцію Зєднених Держав теперішній точка тижді в політичному житті Європи, яка лежала доі в Лізі Народів у Женеві, — пересувалася тепер в Женеву в напрямі Зєднених Держав Шан. Америки. — З точки погляду німецьких інтересів є по дуже корисний обов'. По таким чином безоглядне становище побічних коаліційних держав, які доі мають у Лізі Народів найбільший вплив, буде доі ослаблене. Для Німеччини буде по дуже побажаним, бо дотеперішній виступ побічних держав коаліції будуть таким чином доі стримувані і гатовані на будуче впливом Зєднених Держав. А між Німеччиною і Зєдненими Державами нема ніяких непорозумінь — і тому Німеччина може рахувати на те, що Америка через свій патронат над протипозиним пактом алесе в мирову атмосферу Європи і в постанові, які під тим оглядом будуть прийматися, більше обективізму та розв'язу, як це можна було зазначити у становищі коаліційних держав у Лізі Народів. — Не виключене також, що наслідком такого отаву справ Ліги Націй набере зовсім іншого значіння, ніж доі. Зєднені Держави як відомо, далі відкидають енергійно й рішучо справу шого приступлення до Ліги Націй, — а наслідком такого повалержливого становища Зєд. Держав дотеперішній авторітет Ліги Націй, який і так не дуже то сильний, може перейти в сторону держав, які підпишуть пакт Келльога. Таким чином замість Ліги Націй може повстати новий центр світової політики. Во який і ліпідарний план і програма, що містяться в американських пропозиціях Келльога, буде безсумнівно уритуаті більше і сильніше ніж окомпліновані та терпачі на троїтну розтяглість парали Ліги Націй“.

Отільки сказав німецький парламентарієт про мотиви приступлення Німеччини до пакту Келльога. За те на запит кореспондента, чи „приступаючи до протипозиного пакту Німеччина зобов'язується також визнання і пошанування польсько-німецьких границь“, послідувала така як на і невизначна відповідь:

„Це є зовсім інша справа. Протипозиційний пакт, як і всі інші зобов'язання, що випливають з прип'язаності Німеччини до Ліги Націй, падає на Німеччину тільки обов'язок нареченої заціповної війни. Німецький народ зійня весте на думку. Але всі німецькі партії алідні в тому, що теперішній польсько-німецький границі вимагають змін і є не до утримання. Тому то Німеччина буде все примувати мирними шляхами до примунтих змін, потрібних в інтересат господарського розвитку Німеччини. Нікий німецький уряд і нілка німецька політична партія не приложити ніколи рух до такого договору, який виключав би можливість зміни цих границь. Є це становище, з якого німці ніколи не уступать“.

Такий невизначний „від і переви“ дістав „спеціальний“ кореспондент „Слова Польського“ від німецького парламентаріста. Та чи міг хто бодай на хвилю допустити, щоб відповідь могола бути іншою?

Книжки й книгарні.

Від нашого кореспондента.

Париж, початок серпня 1928

I.

Чим Париж чарує? Як кого, і як коли: своїми бульварами, по яких різнобарвною струєю панують і перепливають зразки всіх народів, усіх племен і всіх людських рас; своїм жіноцтвом, не так класично гарним, як елегантим; незрівняними перспективами своїх вулиць і площ; своїм нічним життям — міжнародно-п'яницького Монтмартра, і студентсько-богемського Монпарнасу; своїми книгарнями й книжними крамницями; ще багато дечим іншим... Нема сумніву, що без книгарень і без книгарських крамничок, питомих Парижеві, город цей атратив би багато зі свого чару.

Париська книгарня — маємо на увазі велику, типічну париську книгарню, і париська книжна крамничка („бутик“) неподібна ні до відецьких, ні до берлінських, ні до льондонських, ні навіть до львівських книгарень.

Хочете? — підійдімо до котроїсь з великих книгарень Фламариона, Стока, Сікара. Навіть без провідника і без карти знайдемо їх легко; навіть не потребуємо розглядатися по

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.

Волинський Ганді.

(Оповідання.)

(Докінчення.)

— Здоровенькі бувають і ви! — відповіло разом кілька голосів. — Чекаємо! Просити прийшли...

— А є в дома Самійло Іванович? — Є, та ще не скінчив Богу молитися.

— Йому перешкоджати не вільно, — шепнув мені Кулик, — почекаємо. Ми ввійшли в садок і сіли за великим кушем бозу просто на землі. Я з приємністю дав відпочити втомилому тілові, зігнши на запашній траві. Над головою хиталися густі тікати бозу, шибетали пташки. Теплий вітерець ніжно пестив мені лице й руки. Кулик лежав і мовчав, і за це я був йому дуже вдячний, бо міг вільно думати. Але хоч я і спрямував свої думки на різні сторони, очі, вони раз-у-раз поверталися до Горичуба.

— Як він виглядає? — думав я, — певно високий, худорлявий, з глибокими впадинами очина, словом аскет, трохи ненормальний... Врешті, фігура не нова. Але варто було сюди прийти хоч би для того, щоб тут полегшало...

Мої думки перенеслися до його хати, в якій я теж усе бачив по-своєму. Уявляв я собі: про що і як він може говорити зі мною, агадував його думки, його погляд на життя, його інтереси...

Виходила в моїй умі постать на яку цікаво і я нимохіть почав панувати оповідання, якого героєм мав бути оцей самий Горичуб.

Скільки часу пройшло, не знаю. І нараз якось невимовно чую:

— А не забудь-же, як я називаюся! Памятай-же: Самійло Горичуб! Розумієш, Самійло Горичуб! Добре запам'ятай!

Я проснувся і розплющив очі. Кулика біля мене не було. Почав я вдихатися. Крізь гушавину кущів побачив я біля ганку невеличкого, як анталок, круглого чоловічка, з широким масним лицем і маленькими мишачими вічками.

— Невже це Горичуб?

Я тихо ліг на мураву і почав швидко стежити за ним крізь кущі.

— Почекай по, почекай по! — кликав він того самого жєбрака, з яким тільки-що розмовляв, — так хто тобі хліба дав? — Та звісно, Самійло Горичуб. — Так, правильно, іди!

Жєбрак відвернувся і зробив уже пару кроків. Горичуб знов спинив його:

— Так не забудеш, хто тебе від голоду ритував? Горичуб Самійло! Добре запам'ятай! Та й іншим скажи.

Горичуб ще два рази так повертав жєбрака і нагадував йому своє прізвище.

А коли той (це був останній з прохачів) вже вийшов на дорогу, Горичуб пройшов крізь зуби:

— Голода! дармоїди! худоба не вдаря! Хібаж він піді оповість усім, що я, Горичуб, віддаю йому задушно свою кєрвавну працю?

Він до болю стиснув п'ясточки, постоїв хвилину в позі мученика, потім безрадно опустил руки і зовмер. Знов віддав голову і гавнув на до-

рогу. В цей момент я побачив його очі. Скільки ненависти в них було до тих „неудячних“, що його „обідали“.

Подивився він у слід жєбракові, що швидко замітав ногами, якби побоюючись, щоб добродієць ще раз не вернув його, і лице його враз засяло.

— Ні, все-ж таки славу про мене вони розносять між людей, бо не шанували мене, не сходилисьби... Так, так, слава їде! Але як дорого вона мені коштує.

Тепер він різко повернувся і ввійшов до хати.

Я аєжав нерухомо ошоломлений, пригнічений, повний внутрішнього кипіння, що неначе хотіло розсидати мене на шматки.

На ганок вийшов Кулик і поклонився мені:

— Годі спати! Ідіть сюди швидко! Горичуб уже звільнився і прийме вас.

Я очунав. Мовчки піднісся з землі і, не відповідаючи на заклик Кулика, пішов додому.

Кулик вибів за мною на дорогу, кричав, благав мене не ображати приболотського філософа і праведника, загрозна нарешті посваритися зі мною нааввади, — але я прискорив кроки і відійшов.

Кулик вернувся додому пізнім вечером. Ображений на мене за мою поведінку, він не закінчив про Горичуба ні одним словом. Жінки омичали зі мною розмови і неначе не зауважували мене.

Залишалося одио: швидко подикувати добрим господарям за гостину і відійти.

На прощання я сказав Куликові сердешну подяку за надзвичайне знайомство...

— Можу засвідчити вам, що такого типа ще не доводилося мені зустрічати.

Кулик зрозумів мою іронію і нічого не відповів.

III.

Прошло кілька місяців.

Якось одного разу згадав я пригоду в Приболотті. Зараз же написав до Кулика листа з просьбою надіслати мені деякі відомості про життя і добродієць діяльність приболотського Ганді — Горичуба.

На відповідь чекав я недовго. Через кілька днів одержав від Кулика листа, в якому той писав мені:

„Сталося щось надзвичайно. Після того, як його не вибрало на посаду, він пішов змінитися: позирив усі таблички, завіз алошого собаку, який нікого до хати не підпускає, набрав кількох жєбраків, що прийшли до нього старим заичем, і взагалі з великого народодобця і демократа зробився ненавистним людям, а особливо жєбраків. Ми надзвичайно болюємо душою за цього праведника. Пан-отець радить відправити аєснародне молення за умиротворення душі нашого Ганді...“

У той момент у мене був дуже кєпський настрій і під впливом цього настрою відповів я гръом словами:

„Почекайте нових виборів!“

Жадайте жовтої бланшани
а чорною опасною.

Для осыпания капризных наследий,
используются ручными разбрасывателями.

Присилайте передплату!